

Digikeuzebord Leerlijnen

Analyse doelen Jonge kind

slo

Februari 2020

nationaal
expertisecentrum
leerplan-
ontwikkeling

Verantwoording

2020 SLO (nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling), Enschede

Mits de bron wordt vermeld, is het toegestaan zonder voorafgaande toestemming van de uitgever deze uitgave geheel of gedeeltelijk te kopiëren en/of verspreiden en om afgeleid materiaal te maken dat op deze uitgave is gebaseerd.

Informatie

SLO

Afdeling: Primair Onderwijs

Postbus 2041, 7500 CA Enschede

Telefoon (053) 4840 664

Internet: www.slo.nl & <http://jongekind.slo.nl/>

E-mail: primaironderwijs@slo.nl

Digikeuzebord

DEEL 1: ACHTERGRONDGEGEVENS OBSERVATIELIJST

Titel	<i>Digikeuzebord Leerlijnen</i>
Auteur(s)	Hardy Heijmen; Arlene Koelewijn
Uitgever	Fenom Onderwijsdiensten
Jaar van uitgave	2016-2019 (website steeds in ontwikkeling)
Doelgroep	Basisonderwijs groep 1 en 2
Samenstelling van het instrument	<i>Digikeuzebord Leerlijnen</i> is onderdeel van het <i>Digikeuzebord</i> , een hulpmiddel voor het kiezen van de activiteiten in groep 1 en 2. Het kindvolgsysteem bevat leerlijnen en registratiemogelijkheden voor vier ontwikkelingsgebieden: taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotioneel.
Doorgaande lijn	Sinds oktober 2019 is een module toegevoegd met daarin de doelen voor kinderen van twee tot vier jaar. Hierdoor is er sprake van een doorgaande lijn van de voorschool/het kindcentrum naar de basisschool.
Geanalyseerde onderdelen	De analyse is gebaseerd op de inhoud van de leerlijnen, zoals deze in oktober 2019 op de website te vinden waren.
Uitgangspunten en doelstellingen van het instrument	Het online leerlingvolgsysteem is ontwikkeld bij en in het <i>Digikeuzebord</i> . "Met deze volledig geïntegreerde toepassing behoort administratie na schooltijd tot het verleden." De ontwikkelde leerlijnen en doelen zijn gebaseerd op doelen Jonge kind van SLO.
Korte beschrijving van visie op <u>het jonge kind</u> zoals aangegeven in het instrument/ de methode	In de handleiding staat beschreven dat het LVS een instrument is om de ontwikkeling in kaart te brengen en tot een beredeneerd aanbod te komen. De school is vrij om vanuit hun eigen onderwijsvisie vorm te geven aan hun onderwijsaanbod. Wel is het zo dat het systeem ervanuit gaat dat leerlingen zelfstandig hun activiteiten kiezen. En dat binnen de kaders die de leerkracht van tevoren heeft bepaald, zoals: al dan niet verplichte activiteiten, hoeveel kinderen met activiteit, groepsdoorbrekend werken of niet.
Inhoud	Leerlingvolgsysteem voor het inzichtelijk maken van de belangrijkste ontwikkelingsdoelen binnen de verschillende leerlijnen. In het systeem zijn leerlijnen en doelen ontwikkeld voor taal, rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek (fijne en grove motoriek). Scholen kunnen zelf bestaande doelen deactiveren of eigen doelen toevoegen. Per leerlijn worden acht niveaus onderscheiden, die corresponderen met het aantal maanden dat een kind onderwijs heeft genoten. Te beginnen met -5 maanden, daarna 0 maanden (begin groep 1), 5 maanden, en zo verder tot 25 maanden (eind groep 2) en 30 maanden. Het aantal doelen verschilt per leerlijn en per leeftijdsgroep.
Aspecten taalontwikkeling	Bij taal worden drie leerlijnen onderscheiden: <ul style="list-style-type: none"> • mondelinge taal; • auditieve waarneming; • beginnende geletterdheid.
Aspecten rekenontwikkeling	De doelen van rekenen zijn verdeeld over drie domeinen en in totaal tien leerlijnen: <ul style="list-style-type: none"> • getallen: <ul style="list-style-type: none"> ○ omgaan met de telrij, ○ omgaan met hoeveelheden, ○ omgaan met getallen;

	<ul style="list-style-type: none"> • meten: <ul style="list-style-type: none"> ○ lengte, omtrek en oppervlakte, ○ inhoud en gewicht, ○ geld, ○ tijd; • meetkunde: <ul style="list-style-type: none"> ○ oriënteren en lokaliseren, ○ construeren, ○ opereren.
Aspecten sociaal-emotionele ontwikkeling	<p>Bij sociaal-emotionele ontwikkeling worden vier leerlijnen onderscheiden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zelfbeeld, • sociaal gedrag, • zelfstandigheid, • werkhouding en concentratie.
Werkwijze	<p>Leerkrachten kunnen met het leerlingvolgsysteem op geplande en ongeplande momenten de ontwikkeling van een leerling observeren. De behaalde doelen worden aangevinkt. De leerkracht kan tijdens de les gegevens van de leerlingen invoeren op een tablet of telefoon. Deze worden direct in het systeem verwerkt.</p> <p>Het systeem bevat groepsoverzichten en individuele overzichten. Er zijn sorteermogelijkheden op leeftijd en op ontwikkelingsniveau. Bij het voorbereiden van een thema of periode is het mogelijk om op leerlijnniveau de groep in kaart te brengen. Hierdoor kan er eenvoudig een beredeneerd aanbod worden gecreëerd en kunnen leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeftes geclusterd worden.</p> <p>Het is mogelijk om uit het systeem de gegevens voor een portfolio voor de ouders te genereren. Hierin wordt de ontwikkeling van een kind t.o.v. de didactische leeftijd weergegeven.</p>
Aanwijzingen voor normering	<p>De doelen zijn concreet geformuleerd waardoor de leerkracht makkelijk kan aanvinken welk doel een leerling heeft behaald. Specifieke aanwijzingen zijn niet aanwezig.</p>
Aanwijzingen voor hulp bij gesignaleerde problemen	<p>In het groepsoverzicht per leerling en per leerlijn met kleurcodering aangegeven of de ontwikkeling conform de leeftijd is of dat er sprake is van een voorsprong of achterstand. Hiervan wordt uitgegaan bij een verschil van meer dan vijf maanden tussen het aantal maanden onderwijs (Didactische Leeftijd) en het daadwerkelijke niveau van een leerling (Didactische Leeftijd Equivalent).</p> <p>In het individuele overzicht wordt per leerlijn op een lijn de DLE van een leerling weergegeven. Hierbij worden zowel een lijn van dat moment als de lijnen van eerdere vastgezette momenten onder elkaar weergegeven. Op die manier is de ontwikkeling van een kind inzichtelijk.</p> <p>Het systeem bevat geen inhoudelijke interventies bij gesignaleerde problemen.</p>
Opmerkingen	<p>Het kindvolgsysteem is een aanvullend onderdeel van <i>Digikeuzebord</i>. Leerkrachten kunnen hiermee een weekplanning maken; leerlingen kunnen hiermee zelfstandig hun activiteiten kiezen. Dit kan voor de eigen groep maar ook groepsdoorbrekend werken is mogelijk. Gegevens kunnen aan het eind van de les worden opgeslagen zodat er statistieken ontstaan over de gekozen activiteiten, zowel op groeps- als individueel niveau.</p>

	De uitgever biedt hulp bij implementatie in de vorm van een training op school of een online training.
--	--

DEEL 2A: ANALYSE-RESULTATEN DIGIKEUZEBORD OP SLO-DOELEN (VERSIE 2017-2018)
(beschrijvend)

Taal eind groep 2

Domein Mondelinge taalvaardigheid	
woordenschat en woordgebruik	Alle doelen van het subdomein <i>woordenschat en woordgebruik</i> komen bij <i>Digikeuzebord Leerlijnen</i> aan de orde.
spreken	Van de twaalf doelen van het subdomein <i>spreken</i> zijn negen wel, twee deels en is er één niet aangetroffen. Het doel <i>gebruiken van gebaren om boodschappen te ondersteunen</i> ontbreekt. De doelen <i>herkennen en afstemmen op het spreekdoel</i> en <i>herkennen van en afstemmen op het publiek</i> komen impliciet aan de orde bij het item ' <i>kan informatieve presentatie voorbereiden en met ondersteunend beeldmateriaal</i> '.
luisteren	Bij het subdomein <i>luisteren</i> worden elf doelen onderscheiden. Hiervan zijn er acht wel en twee niet gevonden. De ontbrekende doelen zijn: <i>precies luisteren, ook door het stellen van begripsvragen</i> en <i>evalueren van wat wordt verteld</i> . Het doel <i>samenvatten van wat wordt verteld</i> komt gedeeltelijk aan de orde bij ' <i>verwerkt informatie en brengt mondeling verslag uit</i> '.
gesprekken voeren	Doelen rond <i>gesprekken voeren</i> komen in beperkte mate voor: vijf van de tien doelen ontbreken en één doel komt gedeeltelijk voor. Het doel <i>discussiëren en overleggen</i> komt deels aan de orde bij het observatie-item ' <i>luistert gericht naar anderen en handelt adequaat</i> '.
Domein Taalbeschouwing	
praten over taal	Doelen van het domein <i>taalbeschouwing</i> zijn niet uitgewerkt in het instrument.
nadenken over taal	Idem.
Domein Lezen	
leesplezier	Drie van de vijf doelen rond <i>leesplezier</i> komen voor. De twee ontbrekende doelen zijn: <i>meeleven met personages in een op de leeftijd afgestemd boek</i> en <i>uiten van gevoelens/mening over een voorgelezen verhaal of rijmpje</i> .
oriëntatie op verhaal en tekst	Bijna alle doelen van het subdomein <i>oriëntatie op verhaal en tekst</i> zijn aangetroffen. Alleen het doel <i>begrijpen waaruit een verhaal of tekst bestaat</i> komt niet aan bod.
fonemisch bewustzijn en alfabetisch principe	Alle doelen van <i>fonemisch bewustzijn en alfabetisch principe</i> zijn teruggevonden in het instrument.
Domein Schrijven	
oriëntatie op geschreven taal	Ook alle doelen van <i>oriëntatie op geschreven taal</i> zijn uitgewerkt in de leerlijnen van <i>Digikeuzebord</i> .
aanvankelijk schrijven	Van de zes doelen rond <i>aanvankelijk schrijven</i> komen er drie wel en drie niet aan de orde in het instrument. Niet gevonden zijn: <i>ervaren dat verschillende lezers verschillend reageren op eigen en andermans teksten; onder woorden brengen van gedachten, gevoelens en meningen (mondeling of schriftelijk)</i> en <i>praten over wat de leerling heeft opgeschreven</i> .

Rekenen eind groep 2

Domein Getallen	
getalbegrip	De veertien doelen van het subdomein <i>getalbegrip</i> komen grotendeels aan bod in het instrument. Twee doelen zijn niet uitgewerkt: <i>herkent begrippen rond de telrij en kan deze handelend gebruiken in concrete situaties en kan kritisch denken en redeneren over de telrij, hoeveelheden en getallen tot ten minste 10 in probleemsituaties</i> . Van het doel <i>kan hoeveelheden tot tenminste 12 schatten, precies tellen en weergeven</i> ontbreekt het schatten bij de leerlijnen. De hoeveelheidsbegrippen <i>meer, minder en evenveel</i> zijn wel aangetroffen; de overige niet.
bewerkingen	Het doel <i>kan eenvoudige verdeelsituaties met hoeveelheden tot ten minste 12 (handelend) oplossen</i> komt wel voor maar hierbij worden hoeveelheden tot 10 aangehouden. Overige twee doelen komen helemaal aan bod.
Domein Verhoudingen	
-	Beide doelen van het domein <i>verhoudingen</i> zijn niet uitgewerkt in het instrument.
Domein Meten en meetkunde	
meten:	
lengte en omtrek	Van de vijf doelen rond <i>lengte en omtrek</i> zijn er drie volledig teruggevonden en twee gedeeltelijk. Het herkennen van begrippen rond lengte en omtrek komt aan de orde maar hierbij worden in het instrument alleen de begrippen groot/klein en hoog/laag expliciet genoemd. Ook het herkennen van tegenstellingen en deze gebruiken komt op zich voor in het instrument maar hierbij staat niet aangegeven om welke begrippen het gaat.
oppervlakte	Bovenstaande geldt ook voor oppervlakte: het herkennen van begrippen en van tegenstellingen en deze handelend gebruiken komt als observatie-item voor in het instrument maar de precieze begrippen worden niet allemaal expliciet genoemd.
inhoud	Alle doelen van het subdomein <i>inhoud</i> zijn aangetroffen.
gewicht	Drie van de vier doelen rond <i>gewicht</i> komen voor. Eén doel is gedeeltelijk uitgewerkt. Het herkennen van tegenstellingen is wel aangetroffen maar de begrippen <i>zwaarste en lichtste</i> worden niet genoemd.
tijd	Van de vier doelen van het subdomein <i>tijd</i> komen er drie volledig en één gedeeltelijk voor. Het doel <i>kan kritisch denken en redeneren over tijd in eenvoudige probleemsituaties</i> komt indirect en deels aan de orde bij de observatie-items 'weten dat tijd lineair verstrekt, de tijd gaat steeds door, we worden ouder' en 'weten dat je de tijd verschillend kunt beleven, het beleven van tijd subjectief is'.
geld	Alle doelen rond <i>geld</i> komen aan bod.
meetkunde:	

oriënteren in de ruimte	Het doel <i>kan in eenvoudige situaties vertellen wat wel en wat niet zichtbaar is vanaf een bepaald punt</i> ontbreekt. De overige vier doelen van het subdomein <i>oriënteren in de ruimte</i> zijn wel aangetroffen.
construeren	Twee van de drie doelen rond <i>construeren</i> zijn aanwezig. Het doel <i>kan tweedimensionale afbeeldingen van driedimensionale figuren herkennen en omgekeerd</i> komt niet voor.
opereren met vormen en figuren	Het benoemen van meetkundige figuren komt wel aan de orde; het herkennen van deze figuren in voorwerpen uit de omgeving niet.
Domein Verbanden	
-	Het doel dat bij het domein <i>verbanden</i> hoort, komt voor in het instrument.

Sociaal-emotionele ontwikkeling eind groep 2

Domein Omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen	
omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van jezelf	Acht van de negen doelen rond het subdomein <i>omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van jezelf</i> zijn aangetroffen in het instrument. Alleen het doel <i>omgaan met kritiek en weigeren</i> ontbreekt.
omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van anderen	Alle doelen van <i>omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van anderen</i> komen aan bod.
Domein Zelfstandigheid	
ontwikkelen van zelfstandigheid	Ook van het domein <i>zelfstandigheid</i> zijn alle doelen teruggevonden in het instrument.
Domein Omgaan met de ander	
ontwikkelen van sociale vaardigheden en omgaan met relaties	De meeste doelen van het domein <i>omgaan met de ander</i> komen voor. Twee van de elf doelen zijn niet uitgewerkt in het instrument: <i>complimenten geven en krijgen</i> en <i>inzien dat thuis, op school en op straat verschillende regels nodig zijn</i> .
Domein Werkhouding en concentratie	
ontwikkelen van een werkhouding en concentratievermogen	Alle doelen van het domein <i>werkhouding en concentratie</i> zijn aangetroffen.
Domein Samenwerken	
leren samenwerken met anderen	Van de tien doelen rond <i>samenwerken</i> zijn er vijf wel, één deels en vier niet aanwezig. Niet aangetroffen zijn: <i>luisteren naar elkaar, communiceren, overleggen, feedback geven en ontvangen; van elkaar leren en ervaren dat mensen in een groep van elkaar afhankelijk zijn en elkaar nodig hebben</i> . Het doel <i>bewust zijn dat jezelf en anderen samen verantwoordelijk zijn</i> komt gedeeltelijk aan de orde bij het observatie-item 'aanvaart opdracht en voelt zich verantwoordelijk voor de uitvoering'. Het gezamenlijke aspect ontbreekt hierbij.

DEEL 2B: ANALYSE-RESULTATEN DIGIKEUZEBORD OP SLO-DOELEN (VERSIE 2017-2018)
(tabel)

Legenda:			
■	=	aanwezig	
▣	=	gedeeltelijk aanwezig	
□	=	niet aanwezig	
n.v.t.	=	niet van toepassing	

Taal eind groep 2

Eind groep 2		
Domein Mondelinge taalvaardigheid		
woordenschat en woordgebruik	uitbreiden van de receptieve woordenschat	■
	uitbreiden van de productieve woordenschat	■
	passende woorden gebruiken voor concrete zaken/schoolse omgang en onbekende woorden omschrijven	■
	verschillende en nieuwe woorden gebruiken (betekenisuitbreiding, semantiek)	■
	(nieuwe) woorden vormen (morfologie)	■
spreken	vertellen of navertellen van een verhaal	■
	uitleg geven	■
	vertellen over een gebeurtenis of eigen ervaring	■
	vertellen (een monoloog houden) voor een vertrouwd publiek	■
	vloeiend en verstaanbaar praten zoals klinkers en medeklinkers verstaanbaar uitspreken en gebruiken van eenvoudige intonatie	■
	(nieuwe) woorden kiezen en gebruiken	■
	klanken vormen met het Nederlandse klanksysteem (fonologie)	■
	zinnen vormen (syntaxis)	■
gebruiken van gebaren om boodschappen te ondersteunen	□	

Eind groep 2		
	herkennen van en afstemmen op het spreekdoel (met hulp)	☐
	herkennen van en afstemmen op het publiek (met hulp)	☐
	gebruiken van eenvoudige signaalwoorden voor samenhang in een verhaal	☐
luisteren	luisteren naar instructies en deze uitvoeren	☐
	luisteren naar verhalen, liedjes en gedichten	☐
	luisteren naar eenvoudige verslagjes	☐
	luisteren naar meningen van anderen	☐
	ontdekken van verschillende tekstsoorten	☐
	ontwikkelen van verhaalbegrip	☐
	kennismaken met de relatie tussen tekst en beeld	☐
	precies luisteren, ook door het stellen van begripsvragen	☐
	interpreteren van wat wordt verteld (relateren aan eigen kennis en ervaring; betekenis afleiden uit intonatie en stemgebruik)	☐
	samenvatten van wat wordt verteld	☐
	evalueren van wat wordt verteld	☐
gesprekken voeren	deelnemen aan geplande en ongeplande gesprekken om informatie uit te wisselen	☐
	discussiëren en overleggen	☐
	reageren op ... (mening geven), vragen stellen en beantwoorden	☐
	overleggen over 'filosofische' vragen	☐
	oriënteren op een gespreksonderwerp	☐
	vasthouden van het gespreksonderwerp	☐
	ervaren van verschillende gespreksdoelen	☐

Eind groep 2		
	bewust worden van verschillen tussen gesprekspartners en van omgangstaal zoals bij reacties van anderen en non-verbale reacties van anderen	☐
	gebruiken van gespreksregels	☒
	kiezen en productief gebruiken van (nieuwe) woorden	☒
Domein Taalbeschouwing		
praten over taal	voeren van gesprekjes over taal en taalgebruik	☐
nadenken over taal	reflecteren op taal	☐
	verbeteren van taalgebruik	☐
Domein Lezen		
leesplezier	ontwikkelen van leesplezier vanuit een rijke leesomgeving	☒
	plezier tonen in voorlezen en boeken (leesbeleving)	☒
	meeleven met personages in een op de leeftijd afgestemd boek	☐
	uiten van gevoelens/mening over een voorgelezen verhaal of rijmpje	☐
	zich inleven in alledaagse onderwerpen (aansluiten bij de leefwereld en bij onderwerpen die verder afstaan van het kind)	☒
oriëntatie op verhaal en tekst	ontwikkelen van kennis over de functies van lezen	☒
	kennismaken met zakelijke teksten zoals informatieve teksten, instructies en betogende teksten	☒
	kennismaken met fictionele teksten zoals verhalen en poëzie	☒
	kennis ontwikkelen over de opbouw van een verhaal of tekst (m.b.v. leesstrategieën)	☒
	ontdekken van de structuur van taal (tekst, zin, woord)	☒
	begrijpen waaruit een verhaal of tekst bestaat	☐
	begrijpen en interpreteren van verhalen en teksten	☒
	naspelen of navertellen van een voorgelezen verhaal (met of zonder illustraties)	☒

Eind groep 2		
	lezen/zingen van liedjes en versjes met een simpel rijmschema	■
	spelen met vormen van schriftelijke communicatie uit eigen leefwereld	■
fonemisch bewustzijn en alfabetisch principe	spelen met klanken (fonemen) en symbolen	■
	ontdekken van het alfabetisch principe (in een speelse context)	■
	woorden verklanken	■
	ontdekken dat letters met klanken corresponderen	■
	herkennen en gebruiken van rijmwoorden	■
Domein Schrijven		
oriëntatie op geschreven taal	ontwikkelen van kennis over de functies van schrijven	■
	benoemen van het verschil tussen gesproken en geschreven taal	■
	ontdekken van het verschil tussen 'schrijven' en 'lezen'	■
	spelen met lettertekens (benoemen en schrijven)	■
	schrijven met eigen grafische middelen (tekeningen, picto's, krabbels, symbolen)	■
	schrijven van woorden met grote eenheden	■
	achterhalen van de betekenis van geschreven taal	■
aanvankelijk schrijven	schrijven van woorden of korte (twee-woords)zinnen	■
	schrijven over concrete en herkenbare dingen op basis van de ontwikkeling en interesses van de leerling	■
	ontdekken dat geschreven taal communicatieve doelen heeft	■
	ervaren dat verschillende lezers (leraar, medeleerlingen, ouders) verschillend reageren op eigen en andermans teksten	□
	onder woorden brengen van gedachten, gevoelens en meningen (mondeling of schriftelijk)	□
	praten over wat de leerling heeft opgeschreven	□

Rekenen eind groep 2

Eind groep 2: De leerling...		
Domein Getallen		
getalbegrip	kan de telrij opzeggen tot ten minste 20	■
	kan vanuit elk getal tot 20 verder tellen en vanuit elk getal onder 10 terugtellen	■
	herkent en gebruikt rangtelwoorden tot ten minste 10	■
	herkent begrippen rond de telrij en kan deze handelend gebruiken in concrete situaties: verder, door, terug, naast, tussenin, (er)voor, (er)na, eerste, laatste	□
	kan hoeveelheden tot ten minste 12 schatten, precies tellen (resultatief) en weergeven (neerleggen, tekenen)	■
	kan hoeveelheden tot ten minste 20 vergelijken en ordenen: 'meer', 'minder', 'evenveel', 'meeste', 'minste'	■
	herkent hoeveelheidsbegrippen en kan deze handelend gebruiken in concrete situaties: meer, minder, evenveel, meeste, minste, veel, weinig, samen, niets, alles	■
	herkent kleine hoeveelheden tot ten minste 6, zonder tellen, eventueel door gebruik te maken van patronen en structuren	■
	kan verkort tellen van hoeveelheden tot ten minste 12 door gebruik te maken van patronen en structuren	■
	kan hoeveelheden tot ten minste 12 representeren met bijvoorbeeld vingers, streepjes, stippen	■
	kan de getalsymbolen 0 tot en met 10 lezen	■
	kent de volgorde van de getalsymbolen in de getallenrij tot ten minste 10	■
	kan getalsymbolen, telwoorden en hoeveelheden tot ten minste 10 koppelen aan elkaar	■
	kan kritisch denken en redeneren over de telrij, hoeveelheden en getallen tot ten minste 10 in probleemsituaties	□

Eind groep 2: De leerling...		
bewerkingen	kan eenvoudige optel- en aftrekproblemen met hoeveelheden tot ten minste 12 (handelend) oplossen	■
	kan eenvoudige splitsproblemen met hoeveelheden tot ten minste 10 (handelend) oplossen	■
	kan eenvoudige verdeelsituaties met hoeveelheden tot ten minste 12 (handelend) oplossen	■
Domein Verhoudingen		
-	kan in betekenisvolle situaties verhoudingsgewijs vergelijken en ordenen op grootte	☐
	herkent situaties of afbeeldingen waarin de verhoudingen niet kloppen	☐
Domein Meten en meetkunde		
meten: lengte en omtrek	herkent begrippen rond lengte en omtrek en kan deze handelend gebruiken in concrete situaties: - lang, langer, langst(e); kort, korter, kortst(e); - groot, groter, grootst(e); klein, kleine, kleinst(e); - dik, dikker, dikst(e); dun, dunner, dunst(e); - hoog, hoger, hoogst(e); laag, lager, laagst(e); - (er) omheen	■
	herkent tegenstellingen bij lengte en omtrek en kan deze gebruiken: grootste/kleinste; langste/kortste; hoogste/laagste; dikste/dunste	■
	kan lengtes vergelijken en ordenen op het oog, door naast elkaar te houden, of met een hulpmiddel (zoals met een touwtje)	■
	kan lengte meten met een natuurlijke maat	■
	kan kritisch denken en redeneren over lengte in eenvoudige probleemsituaties	■
meten: oppervlakte	herkent begrippen rond oppervlakte en kan deze handelend gebruiken in concrete situaties: - groot, groter, grootst(e), even groot; - klein, kleine, kleinst(e), even klein	■
	herkent de tegenstelling grootste/kleinste bij oppervlakte en kan deze gebruiken.	■

Eind groep 2: De leerling...		
	kan de oppervlaktes van voorwerpen die veel van elkaar verschillen, vergelijken en ordenen door naast of op elkaar te leggen of op het oog	■
meten: inhoud	herkent begrippen rond inhoud en kan deze handelend gebruiken in concrete situaties: vol, voller, volst(e), leeg, veel, weinig, meer, meest(e), minder, minst(e), evenveel	■
	herkent de tegenstelling meeste/minste bij inhoud en kan deze gebruiken	■
	kan inhouden, zowel in de betekenis van 'wat er in zit' als 'wat er in kan', op het oog vergelijken en ordenen	■
	kan een inhoud meten met een natuurlijke maat en het resultaat via tellen vaststellen	■
	kan redeneren over inhoud in eenvoudige probleemsituaties	■
meten: gewicht	herkent begrippen rond gewicht en kan deze handelend gebruiken in concrete situaties: zwaar, zwaarder, zwaarst(e), licht, lichter, lichtst(e), even zwaar/licht	■
	herkent de tegenstelling zwaarste/lichtste bij gewicht en kan deze gebruiken	□
	kan enkele voorwerpen die (aanzienlijk) in gewicht verschillen vergelijken en ordenen naar gewicht door te wegen met de handen of met een balans	■
	kan redeneren over gewicht in eenvoudige probleemsituaties	■
meten: tijd	begrijpt tijdsbegrippen in dagelijkse situaties: dag, nacht, vandaag, morgen, gister, nu, straks, lang, kort, even(tjes), snel, eerder, later	■
	kan gebeurtenissen in de goede volgorde beschrijven en ordenen (met foto's, met woorden) en uitleggen.	■
	kan van activiteiten die veel in tijdsduur van elkaar verschillen, aangeven welke langer of korter duurt	■
	kan kritisch denken en redeneren over tijd in eenvoudige probleemsituaties	□
meten: geld	weet dat bedragen laten zien hoe duur voorwerpen zijn en dat je die voorwerpen kunt 'ruilen' tegen geld	■

Eind groep 2: De leerling...		
	kan gepast betalen van voorwerpen onder 10 euro met munten van 1 euro en kan van een hoeveelheid van maximaal tien munten van 1 euro, het totaal bepalen	■
	kan redeneren over 'geld en waarde' in eenvoudige probleemsituaties	■
meetkunde: oriënteren in de ruimte	kent en gebruikt ruimtelijke begrippen: voor, achter, naast, in, op, boven, onder, dichtbij, veraf	■
	herkent de meetkundige begrippen links, rechts, tegenover, tussen.	■
	kan een eenvoudige route volgen en een bekende route globaal beschrijven	■
	kan eenvoudige plattegronden aflezen en interpreteren	■
	kan in eenvoudige situaties vertellen wat wel en wat niet zichtbaar is vanaf een bepaald standpunt	□
meetkunde: construeren	kan tweedimensionale afbeeldingen van driedimensionale figuren herkennen en omgekeerd	□
	kan een bouwwerk of constructie nabouwen ook als deze als foto is afgebeeld of in een stappenplan wordt weergegeven	■
	kan de regelmaat in patronen herkennen, deze uitleggen en voortzetten	■
meetkunde: opereren met vormen en figuren	kan de meetkundige figuren cirkel, driehoek, vierkant, rechthoek benoemen	■
	herkent vierkanten, rechthoeken, cirkels en driehoeken in voorwerpen uit de omgeving	□
	kan voorwerpen sorteren op minimaal twee kenmerken	■
Domein Verbanden		
-	begrijpt dat je hoeveelheden kunt vergelijken door objecten gesorteerd in rijen te leggen waardoor een eenvoudig beelddiagram ontstaat	■

Sociaal-emotionele ontwikkeling eind groep 2

Eind groep 2		
Domein Omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen		
omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van jezelf	kennis hebben van jezelf	■
	ontwikkelen van zelfvertrouwen	■
	verschillen en overeenkomsten ervaren tussen zichzelf en anderen	■
	(her)kennen van eigen emoties en gevoelens	■
	gevoelens onder woorden brengen	■
	beheersen van eigen gevoelens	■
	inschatten van eigen gevoelens, gedachten en motieven	■
	bewust omgaan met eigen gevoelens, wensen, en opvattingen en deze voor anderen begrijpelijk kunnen uiten	■
omgaan met kritiek en weigeren	□	
omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van anderen	kennis hebben van de ander	■
	(her)kennen en kunnen interpreteren van emoties en gevoelens van anderen	■
	inschatten van andermans gevoelens, gedachten, motieven	■
	ontdekken dat er verschillen in opvattingen bestaan	■
	kennen van sterke en zwakke punten van een ander	■
	ervaren dat door tegenstrijdige belangen conflicten kunnen ontstaan die je samen kunt oplossen	■
	openstaan voor gevoelens, wensen en opvattingen van anderen	■
	rekening houden met gevoelens en wensen van anderen	■
Domein Zelfstandigheid		
	jezelf handhaven binnen de eigen groep	■

Eind groep 2		
ontwikkelen van zelfstandigheid	vertrouwen hebben in eigen kunnen	■
	je mening kunnen geven	■
	iemand anders om hulp vragen	■
	zelfstandig taken uitvoeren	■
	stilstaan bij wat je al kunt	■
	jezelf kunnen redden	■
	zelfstandig opruimen	■
	kunnen uitstellen van behoeften	■
Domein Omgaan met de ander		
ontwikkelen van sociale vaardigheden en omgaan met relaties	contact zoeken met anderen	■
	vertrouwen hebben in een ander	■
	complimenten geven en krijgen	□
	spelen (met anderen)	■
	bemerken of en wanneer een ander hulp nodig heeft	■
	hulp bieden aan anderen	■
	verkennen en omgaan met afspraken en regels	■
	leren van afspraken en regels	■
	aanpassen aan nieuwe situaties	■
	bewondering tonen voor elkaars vaardigheden en mogelijkheden	■
	inzien dat thuis, op school en op straat verschillende regels nodig zijn	□
Domein Werkhouding en concentratie		
	gericht vragen kunnen stellen	■
	plezier hebben in de taak	■

Eind groep 2		
ontwikkelen van een werkhouding en concentratievermogen	in staat zijn om iets af te maken	■
	doorzetten wanneer iets niet direct lukt	■
	zelfstandig opdrachten kunnen uitvoeren	■
Domein Samenwerken		
leren samenwerken met anderen	luisteren naar elkaar	☐
	focus hebben op een gezamenlijk doel	■
	rekening houden met elkaar	■
	communiceren, overleggen, feedback geven en ontvangen	☐
	van elkaar leren	☐
	gemotiveerd zijn om samen te werken	■
	bewust zijn dat jezelf en anderen, samen verantwoordelijk zijn (in het proces)	■
	ervaren dat mensen in een groep van elkaar afhankelijk zijn en elkaar nodig hebben	☐
	je houden aan afspraken	■
	leren organiseren	■

Reactie uitgever	<p>Wij zijn bij de ontwikkeling van ons leerlingvolgsysteem uitgegaan van de kerndoelen van de SLO. Van de vele SLO-doelen hebben wij die doelen eruit genomen die bepalend zijn voor de ontwikkeling van groep 1 tot eind groep 2. Mochten die doelen gehaald zijn, dan kunnen de leerkrachten ervanuit gaan dat de doelen die niet in <i>Digikeuzebord</i> zijn geobserveerd, ook gehaald worden. Dit bespaart de leerkracht veel werk.</p> <p>Daarnaast vinden wij het belangrijk om de leerkrachten mee te geven dat wij bewust hebben gekozen om geen activiteiten voor te schrijven maar enkel suggesties van activiteiten te geven. Het is naar ons idee juist de kracht van de leerkracht dat hij of zij zijn activiteiten afstemt op de groep en wat er op dat moment leeft in de groep!</p>
-------------------------	---

